

O B S A H:

1/ ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ ZÁLOH ZA ROK 2020

2/ PŘEDKLÁDÁNÍ TISKOPISŮ „VYÚČTOVÁNÍ DANĚ Z PŘÍJMŮ ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI“ A „VYÚČTOVÁNÍ DANĚ VYBÍRANÉ SRÁŽKOU PODLE ZVLÁŠTNÍ SAZBY DANĚ“

3/ TISKOPIS PROHLÁŠENÍ K DANI

4/ OPRAVA V DIS 1/2021

5/ ZAOKROUHLOVÁNÍ HRUBÉ MZDY PRO VÝPOČET ZÁLOH NA DAŇ OD LEDNA 2021 A POUŽITÍ § 38h odst. 8 ZDP

**Příloha: Přehled platných smluv o zamezení dvojího zdanění
 Pokyn GFŘ D-49 Stanovení jednotných kurzů za zdaňovací období
 2020**

Vážení přátelé,

dnešní druhé číslo informačního servisu se věnuje hlavně problematice provedení ročního zúčtování záloh za rok 2020. K zpracování ročního zúčtování se vrátíme ještě v příštím čísle, a to formou nejčastějších a nejzajímavějších dotazů k jeho provedení. Kromě toho zde najdete další aktuální informace o změnách v odměňování zaměstnanců a opravy chyb v DIS 1/2021 a aktuálních brožurách Abecedník a Démonický pomocník.

UPOZORNĚNÍ: Podle uzavřené smlouvy mají všichni naši klienti nárok na telefonické konzultace od pondělí do čtvrtka 8,00 až 12,00 hod., a to na dvou telefonních číslech uvedených na deskách této brožury. V případě, že jsou obě poradenské telefonní linky přetíženy a není možné se dovolat, je možno výjimečně využít i emailové formy dotazu. Zde je ale vždy třeba uvést číslo smlouvy a telefonní číslo, na kterém budete kzastiženi a na které Vám odpovíme (může to být i mobil). Písemné odpovědi nejsou součástí uzavřené smlouvy. Odpovědi na dotazy, které budou zajímat širší okruh našich klientů, najdete v rubrice „odpovědi na dotazy“.

1/ ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ ZÁLOH ZA ROK 2020

Nejprve si probereme, co se pro roční zúčtování za rok 2020 mění oproti předchozímu roku. Jedná se hlavně o změny v jiných předpisech, které ale mají vliv na zdanění a také přítomnost koronaviru v naší společnosti:

▪ Zvýšení minimální mzdy

Zvýšení minimální mzdy na **14600 Kč** má vliv na

- Slevu za umístění dítěte (tzv. školkovné), kde je možno ji uplatnit až do výše minimální mzdy (tj. v roce 2020 až do výše 14600 Kč)
- Poskytnutí měsíčního daňového bonusu, tj. pokud byla výše příjmu ve výši 7300 Kč (polovina minimální mzdy), bylo možno poskytnout měsíční daňový bonus
- Poskytnutí ročního daňového bonusu, tj. pokud je výše ročního příjmu 87600 Kč (šestinásobek minimální mzdy), je možno poskytnout roční daňový bonus
- Osvobození vyplaceného důchodu do výše 36násobku minimální mzdy, tj. do částky 525600 Kč

▪ Zvýšení maximálního vyměřovacího základu pro odvod pojistného na SZ

Toto zvýšení na částku **1672080 Kč** má vliv na

- Výpočet povinného pojistného na SZ zahrnovaného do „superhrubé mzdy“. Nad hranici 1672080 Kč se již nenavýšovalo o pojistné na SZ
- Na uplatnění solidárního zvýšení daně. Na příjmy nad 1672080 Kč, je třeba uplatnit solidární zvýšení daně 7%
- Na uplatnění solidárního zvýšení daně u záloh. Na příjmy nad 139340 Kč bylo třeba uplatnit solidární zvýšení daně u záloh ve výši 7%

- **Výše příjmu pro uplatnění srážkové daně byla v roce 2020 ve výši 3000 Kč** Hranice pro uplatnění srážkové daně při nepodepsaném Prohlášení k dani ve výši 3000 Kč zůstala v roce 2020 stejná. Zvýšení na 3500 Kč se použije až při zúčtování mzdy za leden 2021.

- **Dopady koronaviru na roční zúčtování**

Např. poskytnutí **dobrovolného testování na koronavirus** u svých zaměstnanců by mělo být od daně osvobozeno.

Složitější bude situace v případech **poskytnutí příspěvku na rekreaci** (do 20000 Kč od daně osvobozeného) v případě, že byl zájezd zrušen. Zde bude záležet na tom, komu byly prostředky vráceny. Pokud zaměstnanci, tak se mělo u něho jednat o zdanitelný příjem podléhající dani a odvodům pojistného. Pokud bude vrácen zaměstnavateli, může jej použít v příštích zdaňovacích obdobích...

Příspěvky na kulturu, sport, knihy apod., které nebyly vyčerpány z důvodu uzavření některých provozoven na základě rozhodnutí vlády v boji s koronavirem se můžou přesunout do dalšího zdaňovacího období...

Co se týká **zahrnování zvýšeného a prodlouženého ošetrovného nebo kompenzačních bonusů vyplacených OSVČ do příjmů druhého z manželů** – ano do vlastních příjmů druhého z manželů se zahrnou, protože nejsou uvedeny ve výjimkách...

Prominuté pojistné odváděné zaměstnavatelem za měsíce červen až srpen se nepromítlo do výpočtu daně u jednotlivých zaměstnanců...

- Poslední změna vyplývá ze **stanoviska GFŘ k pojistnému na životní pojištění**

Jedná se o situaci, kdy zaměstnanec převádí smlouvu na životní pojištění k jiné pojišťovně a pojišťovna, u které byl mu žádné odkupné nevyplatí (nesplnil pojistné podmínky).

Podle GFŘ, je-li patrná kontinuita bezprostředně navazující jinou smlouvou, poukazující na zřejmý úmysl poplatníka pokračovat plynule ve spoření, **příčemž pojišťovna na žádost poplatníka o převedení odkupného na jiné soukromé životní pojištění vyčíslí odkupné ve výši nula** s odvoláním na všeobecné pojistné podmínky k tomuto produktu a na pojistnou matematiku, **postačuje dodržet ostatní podmínky dané v § 15 odst. 6 ZDP a v takovém případě povinnost dodat nevzniká.**

Takže toto byly všechny změny, které jsou platné pro roční zúčtování za rok 2020 a nyní si řekneme, jak postupovat dále...

První, co musí zaměstnavatel udělat je **rozhodnout podle okolností, zda se může zaměstnanci roční zúčtování provést nebo zda si musí sám zaměstnanec podat daňové přiznání...** Podmínky, kdy můžeme provést roční zúčtování a kdy je nutno podat daňové přiznání najdeme v § 38g a § 38ch zákona o daních z příjmů

TAKŽE U KOHO JE MOŽNÉ PROVÉST ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ?

A) u toho, kdo pobíral zdanitelnou mzdu pouze od jednoho plátce.

Příjmy plynoucí z dohody o provedení práce do 10000 Kč a ostatní příjmy do 3000 Kč vyplacené dalším plátcem, které byly zdaněny 15% srážkovou daní, do daňového základu nevstupují. Pokud by si je chtěl jejich příjemce překlasifikovat na zálohovou daň (§ 36 odst. 7), musel by si sám podat daňové přiznání.

V případě, že měl některý poplatník příjmy od dalšího plátce a nejednalo se o dohodu o provedení práce do 10000 Kč, resp. ostatní příjmy do 3000 Kč, musela být vždy sražena zálohová daň a on si **musí po skončení roku podat daňové přiznání.**

Dále můžeme roční zúčtování provést

B) u toho, kdo **pobíral zdanitelnou mzdu od více plátců daně postupně**.

Mzda vyplacená poplatníkovi dodatečně po skončení pracovního poměru od předchozího plátce není na závadu. Mzda musí být, ale vyplacena ve stejném zdaňovacím období (skončil k 30. 6. a prémie za II/IV mu byly vyplaceny v září téhož roku).

Poplatník, kterému byly vyplaceny příjmy za předchozí období po 31. 1., musí podat vždy daňové přiznání.

Další podmínkou pro možnost provedení ročního zúčtování je, že

C) poplatník **učinil** u všech případných postupných plátců **prohlášení k dani** a nejpozději do 15. února následujícího roku požádal o provedení ročního zúčtování (pokud neučinil Prohlášení např. za měsíc leden u předchozího plátce, musí vždy podat daňové přiznání, protože dodatečně může učinit Prohlášení jen u posledního plátce...)

D) u toho, kdo neměl **ostatní příjmy** (podle §§ 7 až 10) **vyšší než 6000 Kč**.

Mezi ostatní příjmy patří hlavně příjmy z podnikání (§ 7), z nájmu (§ 9), ale i ostatní příjmy uvedené v § 10

Zde bude asi největší počet dotazů... Ti, kteří podnikají nebo pronajímají vědí, že mají povinnost podat daňové přiznání, ale budou se na Vás obracet ostatní zaměstnanci, kteří prodali byt, rodinný domek, pozemek nebo nějakou movitou věc a nevědí, jestli nemusí podat daňové přiznání...

Zde je potřeba se podívat do § 4 odst. 1 zákona, kde je to, co je od daně osvobozeno a za jakých podmínek uvedeno takto...

- např. prodej rodinného domu nebo bytu, pokud v něm měl prodávající bydlíště nejméně po dobu 2 let bezprostředně před prodejem nebo dobu kratší než 2 roky, použije-li získané prostředky k uspokojení vlastní bytové potřeby je od daně osvobozen

- obdobně je osvobozen příjem z prodeje nemovitých věcí (např. pozemků) přesáhne-li doba mezi nabytím a prodejem dobu 5 let (tato doba se zkracuje o dobu, po kterou byly nemovitosti prokazatelně ve vlastnictví zůstavitele (tj. v případě zdědění se započte i doba, kdy je vlastnil např. otec)

- příjmy z prodeje hmotných movitých věcí (např. váza, obraz apod.) jsou od daně osvobozeny s výjimkou cenného papíru nebo motorového vozidla či letadla, nepřesahuje-li doba mezi nabytím a prodejem dobu 1 roku u auta nebo letadla

- dále jsou od daně osvobozeny přijaté náhrady majetkové nebo nemajetkové újmy, plnění z pojištění majetku, plnění z pojištění odpovědnosti za škodu s **výjimkou náhrady za ztrátu příjmu**

Pokud by v těchto případech nebyly splněny podmínky pro osvobození, musel by zaměstnanec podat daňové přiznání a tyto příjmy uvést jako příjem podle § 10

Mezi ostatní příjmy patří i ostatní příjmy uvedené v § 10 (např. důchody nad 525600 Kč ročně (tj. nad 36násobek minimální mzdy 14600 Kč) nebo dodanění předčasně zrušeného životního pojištění nebo penzijního připojištění).

V rámci § 10 se dále můžeme setkat s příjmy podle odst. 1 písm. a), které jsou do 30000 Kč od daně osvobozeny – sem patří např. příjmy z příležitostných činností nebo příležitostného pronájmu movitých věcí, včetně příjmů ze zemědělské výroby, která není provozována samostatně hospodařícím rolníkem.

(Příjmy z provozu výroben elektřiny, ke kterému není vyžadována licence udělovaná Energetickým regulačním úřadem, které jsou zde rovněž uvedeny, jsou podle Sdělení GŘR považovány za příjmy podle § 7 a osvobození se na ně nevztahuje).

Pro posouzení, zda nebyla překročena hranice 6000 Kč, se berou veškeré **příjmy** podle §§ 7 až 10, a to **nesnížené o výdaje**.

POZOR: pokud bude poplatník podávat daňové přiznání z jiného důvodu, zahrnou se do zdanitelných příjmů veškeré příjmy, a to i v případě, že by byly nižší než 6000 Kč!

V § 38g odst. 1 je uvedena ještě hranice pro podání daňového přiznání, a to ve výši 15000 Kč. Tato hranice se ale vztahuje pouze na poplatníky, kteří nemají příjmy ze závislé činnosti (tj. podle § 6 ze zaměstnání). Např. poživatel starobního důchodu, který již není nikde zaměstnán nebo žena v domácnosti... Pokud by obdrželi např. za nájem pozemků částku do 15000 Kč včetně, nemuseli by podávat daňové přiznání. Pokud by byla částka nad 15000 Kč, museli by daňové přiznání podat, i když by asi stejně daň neplatili (uplatní se základní slevu na poplatníka 24840 Kč).

Roční zúčtování je možno provést jen

E) u toho, kdo **předložil potvrzení o příjmu** od předchozích plátců mzdy opět nejpozději do 15. 2. následujícího roku.

Naopak ale **ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ NELZE PROVÉST** v žádném případě:

- u poplatníka, který měl, byť jen po část roku **příjmy plynoucí ze zahraničí**, zde musí vždy podat daňové přiznání a vyplnit přílohu č. 3

- u poplatníka, který obdržel po 31. 1. 2020 **příjmy ze závislé činnosti**, které se vztahují k příjmům zúčtovaným v jeho prospěch v předchozích letech, jenž se tenkrát nepovažovaly za jeho příjmy, protože mu nebyly vyplaceny. Toto jsou případy, kdy si zaměstnanec přinese Potvrzení o zdanitelných příjmech a má vyplněn řádek 4. nebo 5., tj. příjmy za roky 2005 až 2007 (ř. 4.) nebo příjmy za roky 2008 až 2019 (ř. 5.) a povinné pojistné na ř. 7. (tam už byla superhrubá mzda).

- u poplatníka, u kterého musí být **uplatněno solidární zvýšení daně, tj. jeho roční příjmy jsou vyšší než 1672080 Kč** (§ 38g odst. 4). Za rok 2020 **nemusí ale podávat daňové přiznání ti poplatníci, u kterých bylo uplatněno solidární zvýšení daně u záloh** (překročili v některém měsíci příjem 139340 Kč), pokud jejich roční příjmy nedosáhnou částky pro solidární zvýšení roční daně (tj. **1672080 Kč**),

- u **daňového rezidenta** členského státu EU nebo státu tvořícího EHP, který chce uplatnit slevy na dani podle § 35ba odst. 1 písm. b) až e) a g) (manželka, invalidity a sleva za umístění), daňové zvýhodnění na dítě podle § 35c nebo nezdanitelné částky podle § 15 odst. 1 až 8. Může si ale podat daňové přiznání a prokázat, že 90% veškerých příjmů je z území ČR. Příjmy plynoucí mu ze zahraničí musí na FÚ prokázat potvrzením zahraničního správce daně,

- u poplatníka, který poskytl **dar do jiného státu EU** – musí vždy podat daňové přiznání (§ 38g odst. 2),

- u poplatníka, u kterého **došlo k výplatě pojistného plnění ze soukromého životního pojištění**, jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy, nebo k předčasnému ukončení pojistné smlouvy soukromého životního pojištění v důsledku kterých došlo ke vzniku povinnosti zdanit příjem ze závislé činnosti. *Např. pokud zaměstnavatel přispíval na soukromé životní pojištění a zaměstnanec si od října 2020 změnil pojistku tak, že opět umožňuje předčasné výběry, musí zaměstnanec podat za rok 2020 daňové přiznání a jako **příjem podle § 6** v něm uvést částky, které mu zaměstnavatel přispíval v roce 2015 až 2019 a za měsíce leden až září 2020. Částky příspěvků za rok 2020 se uvedou na ř. 15 Potvrzení o zdanitelných příjmech a částky příspěvků za rok 2015 a 2019 by si mohl zaměstnanec vyžádat od zaměstnavatele.*

Tím, že se bude jednat o příjem podle § 6, tak se uvede i částka, která je nižší než 6000 Kč. Hranice 6000 Kč se vztahuje k příjmům podle §§ 7 až 10,

- u poplatníka, jehož **plátce daně oznámil dlužnou částku na dani** nebo neoprávněně vyplacenou částku na daňovém bonusu vzniklou zaviněním poplatníka správci daně a předal doklady potřebné k vybrání vzniklého rozdílu podle § 38i odst. 5 písm. b),

- u poplatníka, který **zemřel**. Podle § 239b daňového řádu musí podat daňové přiznání za zemřelého osoba spravující pozůstalost, a to do 3 měsíců ode dne smrti (za část zdaňovacího období, která uplynula přede dnem jeho smrti) a do 30 dnů ode skončení řízení o pozůstalosti (za část zdaňovacího období, která uplynula od úmrtí do dne předcházejícího dni skončení řízení o pozůstalosti).

Zde doporučujeme upozornit pozůstalé na povinnost podat daňové přiznání v těchto termínech a vstavit jim pro tento účel potvrzení o zdanitelných příjmech, popř. upozornit zaměstnance, kterému někdo v rodině zemřel, aby za něho přiznání podal v uvedených termínech.

- u poplatníka, který **se sám nerozhodne podat daňové přiznání**. To jsou případy, např. když zaměstnanec mění v průběhu roku zaměstnavatele a nechce, aby nový zaměstnavatel věděl, kolik si u předchozího zaměstnavatele vydělával...

Ve všech těchto případech nelze roční zúčtování provést a musí být podáno daňové přiznání...

CO MUSÍ POPLATNÍK UDĚLAT, ABY SE U NĚHO MOHLO ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ PROVÉST?

▪ do 15. 2. požádat o provedení ročního zúčtování

Žádat bude vždy svého **posledního plátce ve zdaňovacím období**, u kterého pobíral příjmy ze závislé činnosti a měl u něho podepsáno nebo dodatečně podepsal prohlášení k dani.

Pokud poplatník **nepožádá** do 15. února o provedení ročního zúčtování, je u něho **daňová povinnost splněna srážením záloh na daň**, nic dalšího se neprovádí. Pokud ovšem není z nějakého důvodu sám povinen podat daňové přiznání...

▪ do 15. 2. může poplatník **dodatečně prokázat nárok na slevy na dani nebo daňové zvýhodnění**, které v průběhu roku neuplatnil.

Kromě toho může předložit doklady pro uplatnění nezdaniitelných částek a slevy za umístění dítěte.

- do 15. 2. musí **předložit potvrzení o zdanitelných příjmech** od předchozích plátců mzdy.

Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a o sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění musí být na vzoru č. 28. Starší vzory nejde za rok 2020 použít, protože **neobsahují** členění dodatečně vyplacených mezd a nové povinné údaje o příspěvcích zaměstnavatele na životní pojištění, o počtu vyživovaných dětí a jejich pořadí.

- do 15. 2. může poplatník **dodatečně podepsat Prohlášení k dani**

Pokud Prohlášení dodatečně podepíše a předloží všechny požadované náležitosti, může se u něho rovněž roční zúčtování provést. Jestliže by poplatník prohlášení zpětně podepsal i za měsíce, kdy měl příjem z dohody o provedení práce do 10000 Kč nebo jiný příjem do 3000 Kč, zdaněný 15% srážkovou daní, bude třeba provést opravu **ze srážkové daně na zálohovou**.

POZOR: zde by bylo výhodnější mu doporučit podání daňového přiznání za rok 2020, kde by se mu srážková daň překlasifikovala na zálohovou. Zpětný podpis prohlášení není možný u předchozího plátce, ale jen u plátce, kde je v pracovněprávním vztahu ke konci zdaňovacího období.

JAKÝ BUDE POSTUP VÝPOČTU ROČNÍHO ZÚČTOVÁNÍ?

I/ Zjistíme základ daně u poplatníka

Základ daně se zjistí tak, že se vezme součet zdanitelných příjmů vyplacených nebo obdržených do 31. ledna 2021 za jednotlivé kalendářní měsíce roku 2020 od všech postupných plátců (uvede se na řádce 1. „Výpočtu daně“). Tyto příjmy se navýší o součet „povinného pojistného“ (tj. o 24,8% pojistné na SZ a o 9% pojistné na VZP) za jednotlivé měsíce roku 2020 (uvede se na řádce 2. Výpočtu). Součet údajů na řádce 1 a na řádce 2 je základ daně od všech plátců (uvede se na řádce 3.).

II/ Od základu daně se odečtou nezdaniitelné částky ze základu daně (§ 15 ZDP), kterými jsou:

- **BEZÚPLATNÁ PLNĚNÍ** (dříve dary) (§ 15 odst. 1)

Zde se budou 2% resp. 15% **počítat ze základu daně**, který tvoří příjmy ze závislé činnosti navýšené o „povinné pojistné“.

Např. hrubý příjem zaměstnance je 200000 Kč a základ daně je 267600 Kč. 15% se bude počítat z této částky a je možno uznat dar až do výše 40140 Kč.

Pro uznání daru musí být splněny tyto podmínky:

- **úhrnná hodnota darů přesáhne 2% ze základu daně** (hrubý příjem + povinné pojistné) **anebo činí alespoň 1000 Kč**

Pokud je dar 1000 Kč a vyšší, nemusí se podmínka 2% ze základu daně sledovat.

- v úhrnu lze **odečíst nejvýše 15% ze základu daně**
- poskytnuté **dary prokáže** dárce dokladem, ze kterého musí být zřejmé, kdo je **příjemcem daru, hodnota daru, účel, na který byl dar poskytnut a datum darování** (pokyn GFR D-22). Hodnota jednoho **odběru krve bezpříspěvkového dárce** se oceňuje částkou **3000 Kč**, od roku 2013 se **hodnota odběru orgánu od žijícího dárce** oceňuje částkou **20000 Kč** a od

roku 2017 se odběr krvevorných buněk oceňuje rovněž částkou 20000 Kč

- hodnotu poskytnutých darů lze odečíst v tom zdaňovacím období, ve kterém byly prokazatelně poskytnuty (pokyn GFŘ D-22).

▪ ODPOČET ÚROKŮ (§ 15 odst. 3 a 4)

Od základu daně lze odečíst částku úroků zaplacených z úvěru na bytové potřeby uvedené v odst. 3.

Maximální výše uplatnitelných úroků je **300 tis. Kč** za rok ze všech úvěrů v rámci domácnosti. Při placení úroků jen po část roku nesmí uplatňovaná částka překročit 1/12 této max. částky za každý měsíc placení úroků. *Např. úroky placeny pouze 8 měsíců, maximální částka odpočtu úroků by byla v tomto případě 200 tis. Kč (25000x8).*

▪ PENZIJNÍ PŘIPOJIŠTĚNÍ (§ 15 odst. 5)

V rámci ročního zúčtování záloh se může odečíst **příspěvek ve výši 24000 Kč** na penzijní připojištění se státním příspěvkem, penzijní pojištění nebo doplňkové penzijní spoření

Od roku 2017 potvrzují penzijní společnosti součet měsíčních příspěvků poplatníka, které překračují výši, od které náleží maximální státní příspěvek (tj. to, co je nad 1000 Kč měsíčně). Aby si mohl odečíst celých 24000 Kč, musel zaměstnanec zaplatit za rok 2020 částku 36000 Kč.

V případě, že zaměstnanec přešel v průběhu roku z penzijního připojištění do doplňkového penzijního spoření, sečtou se potvrzené částky od obou institucí, maximálně lze odečíst i v tomto případě částku 24000 Kč

POZOR: roční zúčtování za rok 2020 ale nelze provést u zaměstnance, který v letech 2007 až 2019 uplatňoval odpočty nezdanielné částky na penzijní připojištění (v součtu vyšší než 6000 Kč) a v roce 2020 smlouvu zrušil a nechal si vyplatit odbytné (tj. nesplnil smluvní podmínky). Tento zaměstnanec musí podat daňové přiznání za rok 2020 a v něm jako příjem podle § 10 uvést částku, kterou si odečetl v uplynulých deseti letech. Pokud by nebyla částka odpočtů v součtu vyšší než 6000 Kč, může se u něho roční zúčtování provést.

▪ SOUKROMÉ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ (§ 15 odst. 6)

Maximální částka, kterou lze odečíst na soukromé životní pojištění činí **24000 Kč**, a to i v případě, že má poplatník uzavřeno více smluv s více pojišťovnami.

Od roku 2015 musí smlouvy na soukromé životní pojištění nově splňovat podmínku, že není umožněna výplata jiného příjmu, který není pojistným plněním a nezakládá zánik pojistné smlouvy (předčasné výběry). Ten, kdo si po 1. 1. 2015 nezměnil pojistnou smlouvu tak, aby neumožňovala předčasné výběry, ale ani ji nezrušil, nedostává již od pojišťovny potvrzení o zaplaceném pojistném. Toto samo o sobě ještě nevede k povinnosti dodanit odpočty v minulých letech, protože smlouva (pojistka) nebyla zrušena a nebylo vyplaceno pojistné plnění.

K dodanění uplatněných odpočtů v minulých letech by se muselo přistoupit vždy **v případě předčasného ukončení smlouvy** při nesplnění podmínek (60 a 60...). Zde by musel zaměstnanec podat daňové přiznání, a pokud by odpočty nezdanielných částek z tohoto titulu činily v uplynulých deseti letech v součtu více než 6000 Kč, tak je uvést jako příjem podle § 10 ZDP. Toto by neplatilo v případě, že nebylo vyplaceno pojistné plnění nebo odbytné a zároveň rezerva nebo kapitálová

hodnota pojištění bude přímo převedena na novou smlouvu životního pojištění splňující podmínky pro uplatnění odpočtu.

Pojišťovny, které mohou uzavírat toto pojištění, jsou nejen ty, jenž působí na území ČR, ale i „**jiné pojišťovny usazené na území členského státu EU nebo Evropského hospodářského prostoru**“. Z toho vyplývá, že zaměstnanec může předložit smlouvu na životní pojištění uzavřenou v jiném státě EU s pojišťovnou, která v ČR vůbec nepodniká. Zde je potřeba upozornit, že smlouva musí být přeložena do českého jazyka, protože úředním jazykem je čeština (§ 76 DŘ). Pro přepočtení pojištění v cizí měně se za rok 2020 použije jednotný kurz, který je uvedený v pokynu GŘ D-49 <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/novinky/2021/pokyn-gfr-d-49-11220> (bude přílohou tohoto čísla v elektronické podobě).

POZOR: pojišťovny by měly již od roku 2015 vystavovat potvrzení o zaplaceném pojistném podle „vzoru“, který byl uveden ve Finančním zpravodaji č. 5/2015 (Sdělení GŘ k uplatňování pojistného...). V tomto sdělení se rovněž uvádí, že „Potvrzení splňuje podmínky § 38l odst. 1 písm. i) i v případě, že je poplatníkovi doručeno elektronicky a neobsahuje originál razítka a podpisu oprávněné osoby, pokud lze z předložené písemnosti vyvodit, že bylo vyhotoveno pojišťovnou pro konkrétního poplatníka – klienta pojišťovny.“

▪ **ZAPLACENÉ ČLENSKÉ PŘÍSPĚVKY ODBOROVÉ ORGANIZACI (§ 15 odst. 7)**

odečtou se částky zaplacených členských příspěvků do výše 1,5% zdanitelných příjmů, maximálně však do výše 3000 Kč.

Zde se opět budou porovnávat příspěvky sražené ze mzdy XII/2019 až XI/2020 se zdanitelnými příjmy roku 2020.

▪ **„ÚHRADY ZA ZKOUŠKY OVĚŘUJÍCÍ VÝSLEDKY DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ“ (§ 15 odst. 8)**

Maximálně lze odečíst úhrady ve výši 10000 Kč, u osob se zdravotním postižením 13000 Kč a u osob s těžším zdravotním postižením 15000 Kč. Tyto odpočty lze uplatnit, pokud nebyly hrazeny zaměstnavatelem nebo si je poplatník s příjmy podle § 7 neuplatnil jako výdaj. Prokázat nárok na odpočet musí poplatník potvrzením instituce oprávněné ověřovat a uznávat výsledky tohoto dalšího vzdělávání (zákon 179/2006 Sb.).

Na stránkách www.narodnikvalifikace.cz jsou obory, na co je možno se dále vzdělávat a toto další vzdělávání je potom ověřováno zkušební komisí, které se platí částky, které lze potom odečítat.

Všechny **nezdánitelné částky** si bude moci uplatnit **daňový rezident** členského státu EU nebo státu tvořícího EHP **pouze v rámci daňového přiznání**, pokud prokáže, že 90% všech jeho příjmů je z území ČR (§ 15 odst. 9). Od roku 2014 je třeba doložit výši příjmů v zahraničí potvrzením zahraničního správce daně!

III/ Po odpočtu těchto nezdánitelných částek získáme tzv. „základ daně snížený o nezdánitelné částky“, který se zaokrouhlí na celé stovky směrem dolů.

IV/ Ze základu daně sníženého o nezdánitelné částky a zaokrouhleného na celé stovky směrem dolů se vypočte daň z příjmů 15%.

V/ Od vypočtené daně se odečtou slevy na dani

SLEVY NA DANI PODLE § 35ba odst. 1 se uplatní v těchto výších:

Slevy na dani podle § 35ba ZDP:	2020	2020 krácení za měsíce, kdy nebyly splněny podm. na začátku měsíce
- základní sleva u poplatníka - u starobního důchodce	24 840 Kč 24 840 Kč	uplatní se vždy celá uplatní se vždy celá
- na druhého z manželů - (na držitele průkazu ZTP/P)	24 840 Kč (49 680 Kč)	2070 Kč 4140 Kč
- na invaliditu 1. nebo 2. stupně	2 520 Kč	210 Kč
- na invaliditu 3. stupně	5 040 Kč	420 Kč
- na průkaz ZTP/P	16 140 Kč	1345 Kč
- na studium	4 020 Kč	335 Kč
- sleva za umístění dítěte	14 600 Kč	náleží i pokud dítě umístěno část roku

ZÁKLADNÍ SLEVA NA POPLATNÍKA (24840 Kč)

V ročním zúčtování **náleží vždy ve výši 24840 Kč**, a to i u daňových nerezidentů s podepsaným Prohlášením k dani. V plné výši se uplatní tato sleva i u poplatníků, kteří neměli příjmy po celý kalendářní rok. U poživatelů starobního důchodu se rovněž uplatní celá sleva na poplatníka 24840 Kč.

SLEVA NA DRUHÉHO Z MANŽELŮ (24840 Kč a u manžela, který je držitelem průkazu ZTP/P **49680 Kč**), tato částka se krátí za měsíce, kdy netrvalo manželství na začátku měsíce.

Sleva na druhého z manželů bude náležet, jestliže jeho vlastní příjem nepřekročí částku **68000 Kč**. Do částky 68000 Kč patří celoroční příjmy, i když manželství netrvalo po celý kalendářní rok.

Do příjmů druhého z manželů **se nezahrnují** podle § 35ba odst. 1 písm. b) pouze dávky státní sociální podpory, dávky péčovské péče s výjimkou odměny pěstouna, dávky osobám se zdravotním postižením, dávky pomoci v hmotné nouzi, příspěvek na péči, sociální služby, státní příspěvky na penzijní připojištění, státní příspěvky na doplňkové penzijní spoření, státní příspěvky podle zákona o stavebním spoření, stipendium poskytované studujícím soustavně se připravujícím na budoucí povolání a příjem plynoucí z důvodu péče o blízkou nebo jinou osobu, která má nárok na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách, který je od daně osvobozen podle § 4.

Podle Pokynu GFŘ D-22 se **vlastními příjmy** manžela/lky rozumí **úhrn všech vlastních příjmů dosažených ve zdaňovacím období nesnížených o daňové výdaje** vč. příjmů, které podléhají srážkové dani nebo jsou osvobozeny od daně nebo nejsou předmětem této daně. Mezi vlastní příjmy tudíž **patří i důchody, nemocenské, peněžitá pomoc v mateřství, podpora v nezaměstnanosti** apod., a to za období od 1. 1. do 31. 12. daného kal. roku (tj. za zdaňovací období). Tzn., že peněžitá pomoc v mateřství za měsíc prosinec 2019, která byla vyplacena v lednu

2020 se považuje za příjem manželky v roce 2020. Naopak nemocenské za XII/2020 vyplacené v I/2021 bude již vlastním příjmem roku 2021.

Prokazování příjmu druhého z manželů se i nadále provádí čestným prohlášením poplatníka, tzn., že je třeba vepsat do „prohlášení k dani“, jméno, příjmení a rodné číslo manžela/lky a dobu, po kterou spolu žili v domácnosti (str. 4 prohlášení vzor 25 nebo strana 2 žádosti o provedení RZ vzor 1).

Ostatní slevy na dani (INVALIDITY A STUDIUM) se budou poskytovat za stejných podmínek a ve stejné výši jako v předchozích letech.

V případě, že byly podmínky splněny pouze po část kalendářního roku, náleží slevy podle § 35ba odst. 1 písm. c) až f) ve výši poměrné části roční slevy za měsíce, kdy byly podmínky splněny na začátku měsíce.

Např. invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně byl přiznán od 12. 6. 2020. Sleva na tuto invaliditu se poskytne pouze za měsíce červenec až prosinec, a to ve výši 2520 Kč.

Sleva za umístění dítěte (až do výše minimální mzdy – v roce 2020 je to 14600 Kč). Náleží až do výše zaplacených nákladů na zdaňovací období (max. 14600 Kč) i v případě, že dítě bylo umístěno jen po část roku.

V § 35bb odst. 6 ZDP je definováno předškolní zařízení takto:

- a) mateřská škola podle školského zákona nebo obdobné zařízení v zahraničí,
- b) zařízení služby péče o dítě v dětské skupině a
- c) zařízení péče o dítě předškolního věku provozovaná na základě živnostenského oprávnění, pokud charakter takto poskytované péče je srovnatelný s péčí poskytovanou
 1. zařízením služby péče o dítě v dětské skupině, nebo
 2. mateřskou školou podle školského zákona.

Od roku 2016 již nelze uplatnit slevu za umístění v případech, kdy umístíme dítě v jakémkoliv zařízení pečujícím o děti předškolního věku, ale pouze v tzv. předškolním zařízení (splňujícím podmínky nastavené v § 35bb odst. 6 ZDP).

- Oprávněnost poskytovat službu péče o dítě v dětské skupině je podle zákona č. 247/2014 Sb., o dětské skupině vázána na zápis do evidence poskytovatelů, kterou provádí Ministerstvo práce a sociálních věcí. Ti kteří jsou zapsáni do evidence poskytovatelů jsou uvedeni na <http://www.mpsv.cz/cs/20302>.
- Mateřské školy ve smyslu zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, musí být registrovány v rejstříku škol a školských zařízení. Rejstřík mateřských školek je na adrese <http://rejskol.msmt.cz/>.
- Provozovat péči o děti předškolního věku na základě živnosti lze pouze za podmínek splňujících kritérium tzv. "srovnatelné péče". Provozovatele na základě živnosti je třeba zkontrolovat v živnostenském rejstříku např. na adrese www.justice.cz

V rámci živnostenského zákona lze provozovat péči o děti předškolního věku:

- v rámci **živnosti vázané**, kdy jde o „péči o dítě do tří let věku v denním režimu“, tj. může se jednat též o péči o dítě do 1, resp. do 2 let věku, např. chůva nebo jesle,
- v rámci **živnosti volné**, kdy jde o obor „72. Mimoškolní výchova a vzdělávání, pořádání kurzů, školení, včetně lektorské činnosti“, a také o obor „79. Poskytování služeb pro rodinu a domácnost“.

Potvrzení předškolního zařízení o výši vynaložených výdajů za umístění vyživovaného dítěte poplatníka v těchto zařízeních **musí obsahovat**:

1/ jméno vyživovaného dítěte poplatníka,

2/ celkovou výši výdajů, kterou za něj na dané zdaňovací období poplatník vynaložil a

3/ datum zápisu tohoto zařízení do školského rejstříku nebo evidence poskytovatelů nebo datum vzniku jeho živnostenského oprávnění.

VI/ Po odpočtu veškerých řádně prokázaných slev na dani získáme daň po slevě (uvede se na řádce 20. „Výpočtu“ – musí být větší nebo rovna 0). Slevy na dani nám můžou daň pouze „vynulovat“.

VII/ Daň po slevě porovnáme s úhrnem sražených záloh na daň uvedeným na řádce 21. „Výpočtu“

VIII/ Pokud je daň po slevě nižší než sražené zálohy, jedná se o přeplatek na dani, který se vrátí poplatníkovi, je-li tento přeplatek vyšší než 50 Kč. Případný nedoplatek z ročního zúčtování se poplatníkovi nesráží. Rozdíl mezi daní po slevě a sraženými zálohami se uvede na řádku 22. „Výpočtu“. **U zaměstnanců, kteří neuplatňují daňové zvýhodnění na dítě, končí výpočet daně tímto řádkem.** Pokud zaměstnanec uplatňuje daňové zvýhodnění na dítě, tak se naopak řádek 22. „Výpočtu“ nevyplňuje a pokračuje se ve výpočtu řádkami 23. až 31.

Příklady ročního zúčtování u zaměstnanců, kteří neuplatňují daňové zvýhodnění na děti:

Příklad č. 1. Zaměstnanec pracoval do 31. 3. u prvního postupného zaměstnavatele a měl u něho příjem 150000 Kč měsíčně. Od dubna začal pracovat u druhého postupného zaměstnavatele s příjmem 80000 Kč měsíčně. V prvních třech měsících bylo u něho uplatněno solidární zvýšení daně u záloh, protože překročil částku 4násobku průměrné mzdy, tj. 139340 Kč. V ostatních měsících solidární zvýšení daně nebylo uplatněno a jeho roční příjmy byly 1170000 Kč, což je méně než 48násobek průměrné mzdy (1672080 Kč).

Tomuto zaměstnanci je možno provést roční zúčtování záloh, protože měl pouze příjmy od více postupných plátců. V rámci ročního zúčtování se mu vrátí přeplatek na dani, který vznikl z uplatnění solidárního zvýšení daně u záloh v měsících leden až březen. Pokud by uplatňoval ještě nějaké nezdánitelné částky nebo slevy na dani, mohla by být vratka ještě vyšší...

Poznámka: v platnosti i nadále zůstává to, že pokud by u poplatníka bylo dosaženo více než 48násobku průměrné mzdy (1672080 Kč), musel by podat daňové přiznání a zaplatit solidární zvýšení daně.

Příklad č. 2. Zaměstnanec s příjmem 20000 Kč měsíčně, který má nezdánitelnou částku z titulu dárcovství krve ve výši 12000 Kč (4 odběry) a nezdánitelnou částku 24000 Kč z titulu vlastní platby na penzijní připojištění.

1.	Úhrn příjmů od všech plátců	240 000
2.	Úhrn pojistného, které hradí zaměstnavatel sám za sebe (§ 6 odst. 13)	81 120
3.	Dílčí základ daně od všech plátců (ř. 1. + ř. 2.)	321 120
4.	Nezdánitelná částka – bezúplatné plnění (dar) – max. 15% z ř. 3	12 000
6.	Nezdánitelná částka – penzijní připojištění	24 000

10.	Nezdanitelné částky celkem	36 000
11.	Základ daně snížený o nezdanitelné částky	285 120
12.	Vypočtená daň	42 768
13.	Sleva na poplatníka	24 840
20.	Daň po slevě (částka musí být větší než 0)	17 928
21.	Úhrn sražených záloh na daň (po slevě)	23 328
22.	Přeplatek (+) Nedoplatek (-) rozdíl ř. 21 – ř. 20	+ 5 400

Vratka daně ve výši 5400 Kč u něho vznikla díky dárcovství krve a uplatnění nezdanitelné částky z titulu platby na penzijní připojištění.

Příklad č. 3. Zaměstnanec u nás skončil 31. října 2020 a potom byl do konce roku na Úřadu práce. V lednu 2021 nás požádal jako posledního plátce v roce o provedení ročního zúčtování. U nás měl příjem 25000 Kč měsíčně. V rámci ročního zúčtování si chce uplatnit nezdanitelnou částku z titulu zaplaceného pojistného na soukromé životní pojištění ve výši 12000 Kč a poskytnutý dar ve výši 3000 Kč.

1.	Úhrn příjmů od všech plátců	250 000
2.	Úhrn pojistného, které hradí zaměstnavatel sám za sebe (§ 6 odst. 13)	84 500
3.	Dílčí základ daně od všech plátců (ř. 1. + ř. 2.)	334 500
4.	Hodnota bezúplatného plnění	3 000
7.	Nezdanitelná částka – pojistné na soukromé životní pojištění	12 000
10.	Nezdanitelné částky celkem	15 000
11.	Základ daně snížený o nezdanitelné částky	319 500
12.	Vypočtená daň	47 925
13.	Sleva na poplatníka	24 840
20.	Daň po slevě (částka musí být větší než 0)	23 085
21.	Úhrn sražených záloh na daň (po slevě)	29 550
22.	Přeplatek (+) Nedoplatek (-) rozdíl ř. 21 – ř. 20	+ 6 465

Tomuto zaměstnanci vychází přeplatek na dani ve výši 6465 Kč, což odpovídá dvojnásobku slevy na dani na poplatníka ($2 \times 2070 = 4140$) za měsíce, ve kterých byl na Úřadu práce a zbytek je 15% z poskytnutého daru a platby na životní pojištění. Přeplatek na dani je vyšší než 50 Kč a vrátí se poplatníkovi nejpozději při zúčtování mzdy za měsíc březen.

Příklad č. 4. Zaměstnanec má jeden pracovní poměr na 9000 Kč měsíčně a kromě toho má u jiného zaměstnavatele uzavřenou po celý rok dohodu o provedení práce na 6000 Kč měsíčně. Podepsané prohlášení k dani má pouze u prvního zaměstnavatele. První zaměstnavatel mu nesráží žádnou daň, protože má podepsané prohlášení k dani a uplatní si slevu na poplatníka. Druhý zaměstnavatel mu sráží srážkovou daň 15%. Tento zaměstnanec by si nemusel podat daňové přiznání a mohl by požádat prvního zaměstnavatele o provedení ročního zúčtování. V jeho případě by ale bylo výhodné, aby si podal daňové přiznání a do něho zahrnul i příjmy z dohody o provedení práce daně srážkovou daní.

	zaměstnavatel č. 1 (9000)	zaměstnavatel č. 2 DPP (6000)	do daňového přiznání
příjmy	108000	72000	180000
pojistné	36504	-	36504

základ daně	144504	72000	216504
daň celkem	-	-	32475
sleva na dani	-	-	24840
daň po slevě			7635
na dani zaplac.	0	10800	10800
přeplatek			+3165

Tento příklad ukazuje případ, kdy se zaměstnanci vyplatí si překlasifikovat srážkovou daň na zálohovou...

IX/ U Zaměstnanců, kteří uplatňují daňové zvýhodnění na dítě se pokračuje ve výpočtu takto:

DAŇOVÉ ZVÝHODNĚNÍ NA VYŽIVOVANÉ DÍTĚ

činí **15204 Kč** na první dítě, **19404 Kč** na druhé dítě a **24204 Kč** na třetí a každé další dítě (u dítěte s průkazkou ZTP/P se tyto částky zvyšují na dvojnásobek podle toho, na které místo je dítě zařazeno). Daňové zvýhodnění se může poskytnout formou **slevy na dani** (až do výše daňové povinnosti) nebo formou **daňového bonusu**, který může činit maximálně **60300 Kč**. Nárok na daňový bonus vzniká zaměstnanci při ročním příjmu ve výši šestinásobku minimální mzdy, platné k 1. 1. zdaňovacího období, která byla ve výši 14600 Kč. Tzn., že nárok na roční daňový bonus vznikne u příjmu **87600 Kč** nebo vyšším. Do příjmů pro posouzení dodržení této hranice se zahrnují od roku 2018 pouze příjmy podle §§ 6 a 7 ZDP.

Posouzení, zda se jedná o vyživované dítě, je třeba provést podle § 35c odst. 6 ZDP. Podrobný výklad najdete v brožurě „Abecedník“, oddíl 5. a 8.

Díky tomu, že od 1. 1. 2015 došlo k diferenciaci výše daňového zvýhodnění na jednotlivé děti, bude třeba u těchto zaměstnanců **zjistit nejprve celkový nárok na daňové zvýhodnění za rok 2020** a tento údaj přenést na řádku 23. výpočtu daně. Nejvíce problémů při stanovení nároku na daňové zvýhodnění bude v případech, kdy si poplatníci měnili uplatňování daňového zvýhodnění na jednotlivé děti v průběhu roku...

Příklady ročního zúčtování u zaměstnanců, kteří uplatňují daňové zvýhodnění na děti:

Příklad č. 5. Zaměstnanec s příjmem 30000 Kč měsíčně má dvě děti a v rámci ročního zúčtování si přinesl potvrzení penzijní společnosti, že zaplatil částku z titulu vlastní platby na penzijní připojištění ve výši 24000 Kč. Kromě toho přinesl potvrzení, že na školkovém zaplatil za každé dítě částku 15000 Kč. Daňový bonus v průběhu roku nepobíral a na zálohách na daň zaplatil 12804 Kč.

1.	Úhrn příjmů od všech plátců	360 000
2.	Úhrn pojistného, které hradí zaměstnavatel sám za sebe (§6 odst.13)/1	121 680
3.	Dílčí základ daně od všech plátců (ř. 1. + ř. 2.)	481 680
6.	Nezdanitelná částka – penzijní připojištění	24 000
10.	Nezdanitelné částky celkem	24 000
11.	Základ daně snížený o nezdanitelné částky	457 680
12.	Vypočtená daň	68 652
13.	Sleva na poplatníka	24 840

18a	Sleva za umístění dítěte /1	29 200
19.	Slevy celkem	54 040
20.	Daň po slevě (částka musí být větší než 0)	14 612
21.	Úhrn sražených záloh na daň (po slevě)	12 804
23.	Daňové zvýhodnění – nárok celkem (15204+19404)	34 608
24.	Daňové zvýhodnění – z toho sleva na dani	14 612
25.	Daňové zvýhodnění – daňový bonus (ř.23 - ř.24)	19 996
26.	Zúčtování záloh na daň po slevě – daň po slevě (ř.20 -ř.24)	0
27.	Zúčtování záloh na daň po slevě – rozdíl na dani po slevě (ř.21-ř.26)	12 804
28.	Zúčtování měsíčních daňových bonusů – vyplacené měsíční bonusy	0
29.	Zúčtování měsíčních daňových bonusů–rozdíl na daň.bonusu ř.25-28	19 996
30.	Kompenzace vzniklých rozdílů na dani a bonusu (ř.27 + ř. 29)	32 800
31.	Doplatek ze zúčtování – a) přeplatek na dani po slevě	12 804
	Doplatek ze zúčtování – b) doplatek na daňovém bonusu	19 996

/1 zde je dána maximální výše slevy za umístění na jedno dítě 14600 Kč

Tomuto zaměstnanci bude vrácen doplatek ze zúčtování ve výši 32800 Kč, který se skládá z přeplatku na dani 12804 Kč a doplatku na daňovém bonusu ve výši 19996 Kč. Přeplatek vznikl jednak díky uplatnění nezdánitelné částky na penzijní připojištění ale hlavně uplatněním slevy za umístění dvou dětí (2x14600). Částka přeplatku na dani by se zahrnula do příjmů pro zjištění nároku na dávky SSP, doplatek na daňovém bonusu nikoliv.

Příklad č. 6. Zaměstnanec s příjmem 35000 Kč měsíčně má 4 děti. Manželka nepracuje, protože je na rodičovské dovolené s nejmladším dítětem. Na zálohách na daň nic neplatil a obdržel daňové bonusy ve výši 23436 Kč. Po skončení roku si přinesl potvrzení od zařízení péče o děti předškolního věku, že zaplatil za umístění 2 dětí částku ve výši 28000 Kč (14000+14000) Výpočet ročního zúčtování by u něho vypadal takto:

1.	Úhrn příjmů od všech plátců	420 000
2.	Úhrn pojistného, které hradí zaměstnavatel sám za sebe (§ 6 odst. 13)	141 960
3.	Dílčí základ daně od všech plátců (ř. 1. + ř. 2.)	561 960
11.	Základ daně snížený o nezdánitelné částky	561 960
12.	Vypočtená daň	84 285
13.	Sleva na poplatníka	24 840
14.	Sleva na manželku	24 840
18a	Sleva za umístění dítěte	28 000
19.	Slevy na dani celkem	77 680
20.	Daň po slevě (částka musí být větší než 0)	6 605
21.	Úhrn sražených záloh na daň (po slevě)	0
23.	Daňové zvýhodnění – nárok celkem (15204+19404+24204+24204)	83 016
24.	Daňové zvýhodnění – z toho sleva na dani	6 605
25.	Daňové zvýhodnění – daňový bonus (ř.23 - ř.24)	60 300
26.	Zúčtování záloh na daň po slevě – daň po slevě (ř.20 -ř.24)	0
27.	Zúčtování záloh na daň po slevě – rozdíl na dani po slevě (ř.21-ř.26)	0
28.	Zúčtování měsíčních daňových bonusů – vyplacené měsíční bonusy	23 436
29.	Zúčtování měsíčních daňových bonusů–rozdíl na daň.bonusu ř.25-28	36 864
30.	Kompenzace vzniklých rozdílů na dani a bonusu (ř.27 + ř. 29)	36 864
31.	Doplatek ze zúčtování – a) přeplatek na dani po slevě	0
	Doplatek ze zúčtování – b) doplatek na daňovém bonusu	36 864

Tomuto zaměstnanci se poskytne doplatek ze zúčtování ve výši 36864 Kč, který se skládá pouze z doplatku na daňovém bonusu. Na tomto příkladu je vidět, že i pokud má někdo vyšší příjmy, tak si nemůže uplatnit všechny děti formou daňového bonusu, protože si většinu daně již snížil formou slev (sleva na manželku a sleva za umístění dvou dětí) a daňový bonus může být maximálně 60300 Kč (viz řádka 25). V roce 2021 bude situace jiná, protože strop pro daňový bonus je zrušen, a tak na ř. 25 bude rozdíl ř. 23 a ř. 24, což by byla v tomto příkladu částka 76402 Kč a doplatek na daňovém bonusu by byl o 16102 Kč vyšší...

Příklad č. 7. Zaměstnankyně s 2 dětmi měla v roce 2020 dva pracovní poměry, jeden na 7000 Kč měsíčně a druhý na 4000 Kč měsíčně. Podepsané prohlášení k dani měla pouze u prvního zaměstnavatele. První zaměstnavatel jí nesrážel žádnou daň, protože měla podepsané prohlášení k dani a uplatnila se sleva na poplatníka, ale daňový bonus ji nevyplácel, protože v jednotlivých měsících nedosáhla poloviny minimální mzdy (7300 Kč). Druhý zaměstnavatel jí srážel zálohovou daň 15%. Kromě toho měla v průběhu roku jednu dohodu o provedení práce na 5000 Kč, která byla zdaněna 15% srážkovou daní. Tato zaměstnankyně si musí podat za rok 2020 daňové přiznání ze zákona (§ 38g odst. 2 – má více plátců současně). V jejím případě bude výhodné, aby si do daňového přiznání zahrnula i příjem z dohody o provedení práce daněný srážkovou daní.

	zaměstnavatel č. 1 (7000)	zaměstnavatel č. 2 (4000)	zaměstnavatel dohoda 5000	do daňového přiznání
příjmy	84000	48000	5000	137000
pojistné	28392	16224	-	44616
základ daně	112392	64224	5000	181616
daň celkem	-	-	-	27240
sleva na dani	-	-	-	24840
daň po slevě				2400
daňové zvýh. na 2 děti				15204+19404 = 34608
daňové zvýh. – sleva na dani				2400
na dani zaplat.	0	9720	750	10470
přepl. na dani				+ 10470
daňový bonus				+ 32208 (34608-2400)

Této zaměstnankyni se vrátí v daňovém přiznání částka 42678 Kč. Tento příklad ukazuje, že se zaměstnankyni s více nižšími příjmy vrátí, jak zálohová daň uplatněná u druhého zaměstnavatele, tak srážková daň z dohody o provedení práce, a ještě jí bude vyplacen daňový bonus, protože za rok 2020 splní podmínku 6násobku minimální mzdy (tj. $6 \times 14600 = 87600$ Kč).

Příklad č. 8. matka se 2 dětmi nastoupila po rodičovské dovolené a pracovala od měsíce července na zkrácený úvazek s měsíčním příjmem 10000 Kč. V měsících červenec až prosinec jí byly vypláceny daňové bonusy ve výši 16404 Kč, protože splnila podmínku dosažení alespoň poloviny minimální

mzdy. Po skončení roku si požádala o provedení ročního zúčtování. Výpočet ročního zúčtování u ní bude vypadat takto:

20.	Daň po slevě na dani (částka musí být větší nebo rovna 0)	0
21.	Úhrn sražených záloh na daň (po případné slevě na dani)	0
23.	Daňové zvýhodnění – nárok celkem	32 808
24.	Daňové zvýhodnění – z toho sleva na dani	0
25.	Daňové zvýhodnění – daňový bonus (ř.23 - ř.24)	0
26.	Zúčtování záloh na daň po slevě – daň po slevě (ř.20 - ř.24)	0
27.	Zúčtování záloh na daň po slevě – rozdíl na dani po slevě (ř.21-ř.26)	0
28.	Zúčtování měsíčních daňových bonusů – vyplacené měsíční bonusy	16 404
29.	Zúčtování měsíčních daňových bonusů-rozdíl na daň. bonusu ř.25-28)	Nevybere se
30.	Kompenzace vzniklých rozdílů na dani a bonusu (ř.27 + ř. 29)	0
31.	Doplatek ze zúčtování – a) přeplatek na dani po slevě	0
	Doplatek ze zúčtování – b) doplatek na daňovém bonusu	0

Vzhledem k tomu, že tato zaměstnankyně nedosáhla v roce 2020 šestinásobku minimální mzdy (14600x6=87600 Kč), ale pouze 60000 Kč (10000x6), nemá nárok na roční daňový bonus, ale nárok na měsíční daňové bonusy v měsících červenci až prosinci neztrácí, protože v jednotlivých měsících jejich výplaty splnila podmínku alespoň poloviny minimální mzdy (7300 Kč).

Poznámka: pokud by tato zaměstnankyně měla ještě další příjem od jiného zaměstnavatele daněný zálohovou daní (nebo i srážkovou daní), musela by si sama podat daňové přiznání (§ 38g odst. 2 ZDP). Jestliže by příjmy v úhrnu od více plátců dosáhly alespoň 87600 Kč, vznikl by jí nárok na daňový bonus za celý rok 2020!

POZOR: Pokud by ale tato zaměstnankyně byla povinna podat daňové přiznání např. z důvodu, že má ještě příjmy z pronájmu pozemků vyšší než 6000 Kč, tak by musela vyplacené daňové bonusy vrátit, protože nedosáhla šestinásobku minimální mzdy a ztratila na ně nárok (§ 35c odst. 12). Nárok neztrácí pouze na daňové bonusy v rámci ročního zúčtování záloh (§ 35d odst. 6 poslední věta). Příjmy z pronájmu se do příjmů pro posouzení nároku na daňový bonus již od roku 2018 nezahrnují.

X/ Vrácení daně

V případě, že na řádce 22 bude přeplatek na dani vyšší než 50 Kč, vrátí se poplatníkovi nejpozději v zúčtování mzdy za měsíc březen 2021. Pokud je doplatek ze zúčtování na ř. 30 vyšší než 50 Kč, vrátí se poplatníkovi rovněž **nejpozději v zúčtování mzdy za měsíc březen 2021**. O vrácený přeplatek si sníží plátcé daně nejbližší odvody záloh nebo může požádat o vrácení přeplatku podle § 155 zákona 280/2009 Sb., daňového řádu. Správce daně by měl přeplatek vrátit do 30 dnů ode dne obdržení žádosti.

POZOR: vzhledem k tomu, že částky vrácené zaměstnancům mohou být poměrně vysoké (nezdánitelné částky na penzijní připojištění, na životní pojištění, za odběry krve a krvetvorné buňky nebo vyšší sleva za umístění (14600 Kč), budou přeplatky na dani vyšší a může nastat situace, kdy bude vhodné požádat FÚ o jejich vrácení dříve...

V případě, že vznikne nedoplatek na dani, tak se od poplatníka nevybere.

NA CO SI DÁT POZOR PŘI ROČNÍM ZÚČTOVÁNÍ ZA ROK 2020

- **zkontrolovat nedoplatky na dani**

Díky jednotné dani 15% a zaokrouhlování na stovky směrem nahoru by **nedoplatky na dani neměly vůbec vzniknout**. Doporučujeme v případě nedoplatku na dani

zkontrolovat výpočet záloh v průběhu roku a v případě, že zaměstnanec přecházel v průběhu kalendářního měsíce k jinému plátcovi se podívat, zda nebyla v tomto měsíci uplatněna sleva na poplatníka u obou postupných plátců. Pokud byla uplatněna, musí druhý postupný plátec provést opravu tohoto měsíce.

- **jestli není poplatník povinen podat daňové přiznání**

např. pokud víme, že náš zaměstnanec měl v průběhu roku ještě dalšího souběžného zaměstnavatele (např. byl členem volební komise a odměna překročila 3000 Kč nebo pobírá někde odměnu vyšší než 3000 Kč jako neuvolněný člen zastupitelstva) a musela mu být z tohoto příjmu sražena zálohová daň, **je povinen si sám podat daňové přiznání**, protože měl v tomto případě více plátců současně.

- **jestli je správně stanoven základ daně u poplatníků („superhrubá mzda“)**

zde hlavně v případě, že zaměstnanec má při kombinaci souběhu zaměstnání s odlišným odvodem povinného pojistného. Pokud měl např. při podepsaném prohlášení k dani pracovní poměr zakládající účast na pojištění a zároveň u téhož zaměstnavatele po část roku dohodu o provedení práce do 10000 Kč nebo dohodu o pracovní činnosti do 3000 Kč, které nezakládají účast na pojištění, tak se o povinné pojistné navýší pouze u pracovního poměru.

- **jestli součet příjmů zahrnovaných do dílčího základu daně podle § 6 u poplatníka nepřekročil 1672080 Kč**

zde by se muselo odvést solidární zvýšení daně, a to formou podání daňového přiznání. Kdy toto může nastat? – např. nastoupil k nám zaměstnanec, který měl u předchozího postupného zaměstnavatele vyšší příjmy a v součtu s příjmy u nás překročil částku 1672080 Kč.

- **jestli není poskytnut daňový bonus u zaměstnance, který nedosáhl příjmu alespoň 87600 Kč (tj. 6násobku minimální mzdy)**

Na daňové bonusy, které mu byly poskytnuty v měsících, kdy dosáhl alespoň poloviny minimální mzdy, ale nárok neztrácí. Pokud by musel podat tento poplatník daňové přiznání, musí vrátit i řádně vyplacené daňové bonusy v jednotlivých měsících, jestliže nedosáhl celkového ročního příjmu alespoň 87600 Kč.

- **u všech daňových nerezidentů se může vždy odečíst celých 24840 Kč (případně ještě sleva na studium), ale nelze uplatnit nezdánitelné částky, slevy na dani a daňové zvýhodnění na děti**

Rezidenti státu EU nebo EHP by si mohli **uplatnit nezdánitelné částky, slevy na dani podle § 35ba odst. 1 písm. b) až f) a g) a daňové zvýhodnění na dítě v rámci daňového přiznání**, kde budou muset prokázat, že 90% jeho veškerých příjmů pochází z ČR. Zároveň musí předložit **potvrzení zahraničního správce daně o výši příjmů ze zahraničí**.

- **zkontrolovat, zda nejsou vyplněny v Potvrzení o zdanitelných příjmech řádky s dopltky mzdy z předchozích let**

Pokud jsou vyplněny v Potvrzení o zdanitelných příjmech řádky 4. nebo 5. není možné provést roční zúčtování záloh. Tito poplatníci si musí vždy podat daňové přiznání.

- zeptat se zaměstnance, který nově nastoupil a má **vyplněný řádek 15 Potvrzení o zdanitelných příjmech, zda pojistnou smlouvu nezrušil**

Pokud pojistnou smlouvu zrušil, musí si podat daňové přiznání a jako příjem podle § 6 v něm uvést veškeré od daně osvobozené příspěvky zaměstnavatele na životní pojištění poskytnuté po 1. 1. 2015.

ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ ZÁLOH U NĚKTERÝCH SPECIFICKÝCH SKUPIN ZAMĚSTNANCŮ

- **ZAMĚSTNANCI, KTERÝM NEBYLA VYPLACENA CELÁ MZDA ZA ROK 2020 ANI DO 31. 1. 2021**

U těchto zaměstnanců se provede roční zúčtování pouze ze skutečně vyplacených příjmů. Zde bude pravděpodobně vrácena vyšší částka formou přeplatku na dani, protože slevy na dani a daňové zvýhodnění na dítě se uplatní za celý rok. V roce, kdy jim budou tyto mzdy doplacený, ale dojde k tomu, že jejich daňová povinnost bude naopak vyšší a z toho důvodu si musí vždy podat daňové přiznání.

- **CIZINCI**

Zde je třeba rozlišit, zda se jedná o **daňového rezidenta** (tj. ten, kdo má daňovou povinnost z celosvětových příjmů v ČR) nebo o **daňového nerezidenta**, který má daňovou povinnost pouze z příjmů ze zdrojů v ČR. **Mzda** za práci vykonávaná na našem území má vždy **zdroj na území ČR**.

Cizinec, daňový rezident by u nás měl mít bydliště nebo se zde obvykle zdržovat (dále by zde měl mít „středisko svých zájmů“, tj. zaměstnání, rodinu a volnočasové aktivity...) a pokud měl příjmy ze závislé činnosti u nás - může v případě, že měl podepsané prohlášení k dani, požádat o roční zúčtování a uplatnit všechny nezdánitelné částky podle § 15, slevy na dani podle § 35ba, které řádně prokáže a může uplatnit i daňové zvýhodnění na děti (§ 35c).

Cizinec, daňový rezident členského státu EU nebo EHP, pokud by u nás měl pouze příjmy ze závislé činnosti, mohl by si požádat o provedení ročního zúčtování (předpokladem je podpis prohlášení k dani). U něho by se mohla uplatnit pouze základní sleva na dani (24840 Kč) a sleva na dani na studenta (4020 Kč). Nezdánitelné částky si může uplatnit pouze v případě, že je **90% všech jeho příjmů ze zdrojů na území ČR, a to formou podání daňového přiznání**. Za stejných podmínek by si mohl uplatnit **slevu na manželku, na invalidity nebo slevu za umístění a daňové zvýhodnění na dítě**. **Výši příjmů ze zahraničí musí prokázat potvrzením zahraničního správce daně.**

POZOR – při posuzování, zda se jedná o rezidenta v ČR nebo ve státě, odkud tento cizinec pochází, je vhodné se podívat do platné smlouvy o zamezení dvojího zdanění s příslušným státem. Platné smlouvy o zamezení dvojího zdanění jsou v příloze tohoto čísla v elektronické podobě nebo na adrese <https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/dvoji-zdaneni/prehled-platnych-smluv>

V případě, že máte **jakoukoliv pochybnost** o rezidenci či nerezidenci, **považujte cizince za nerezidenta a uplatněte u něho pouze odpočet základní slevy**, případně částky na studium. Pokud chce uplatnit další slevy na dani, nezdánitelné částky nebo daňové zvýhodnění na dítě, doporučte mu podání daňového přiznání, kde by měl prokázat, že je buď rezidentem ČR, nebo v případě neprokázání, že 90% jeho veškerých příjmů je z území ČR...

▪ ZAMĚSTNANCI POBÍRAJÍCÍ NÁHRADU ZA ZTRÁTU NA VÝDĚLKU

Zaměstnancům, kterým byla vyplacena náhrada za ztrátu na výdělků od Kooperativy nebo České pojišťovny nelze roční zúčtování za rok 2020 provést, pokud tato náhrada podléhala zálohové dani (tj. byla ve výši nad 3000 Kč). Jestliže byla náhrada za ztrátu na výdělků do 3000 Kč a byla z ní sražena srážková daň, bylo by možné roční zúčtování provést, protože srážková daň do ročního zúčtování nevstupuje. Vyplacené náhrady za ztrátu na výdělků do 31. ledna 2021 se považují ještě za příjem zdaňovacího období roku 2020.

▪ TISKOPIS DAŇOVÉHO PŘIZNÁNÍ

Zaměstnanec, který měl pouze příjmy ze závislé činnosti od více plátců současně, může vyplnit v roce 2020 **tiskopis 25 5405/D vzor č. 3 – Přiznání k dani z příjmů fyzických osob pro poplatníky mající pouze příjmy ze závislé činnosti...** Tento tiskopis má pouze 2 strany a budou jej moci použít všichni poplatníci, kteří měli **pouze příjmy ze závislé činnosti podle § 6**, a to i ti poplatníci, u kterých bylo uplatněno solidární zvýšení daně, nebo ti, kteří si budou chtít překlasifikovat srážkovou daň z dohody o provedení práce, nebo i daňoví nerezidenti. Změnily se také pokyny k vyplnění tohoto tiskopisu, kde byl vydán nový vzor. č. 5, kde jsou nové sazby apod.

Pro podání daňového přiznání za rok 2020 je ale možno použít i tiskopis 25 5405 **vzor č. 26** (je stejný jako v předchozím roce pouze se změnilы některé hodnoty a pokyny k jeho vyplnění viz vzor č. 28). Tento tiskopis budou muset podat všichni poplatníci, kteří měli některý z příjmů podle §§ 7 až 10 ZDP vyšší než 6000 Kč. Jinak má toto daňové přiznání (vzor č. 26) i nadále 3 stálé přílohy. Pokud zaměstnanec zároveň podnikal, vyplní ještě přílohu č. 1. V případě, že měl příjmy z pronájmu (§ 9) nebo ostatní příjmy (§ 10), vyplní ještě přílohu č. 2. Při příjmech ze zahraničí se vyplní příloha č. 3 případně samostatný list k příloze č. 3.

Upozornění Generálního finančního ředitelství pro ty, kteří podávají daňové přiznání a uplatňují nárok na daňové zvýhodnění, že **povinnou přílohou k prokázání nároku na daňové zvýhodnění je „Potvrzení zaměstnavatele druhého z poplatníků pro uplatnění nároku na daňové zvýhodnění pro účely podání daňového přiznání“**, zůstává v platnosti i pro podání daňového přiznání za rok 2017. Plátce uvede, na které děti druhý z poplatníků uplatňoval/neuplatňoval daňové zvýhodnění a v jaké výši. Tento tiskopis 25 5558 MFin 5558 vzor č. 2 je dostupný na webových stránkách <http://www.financnisprava.cz>.

DOTAZY K ROČNÍMU ZÚČTOVÁNÍ

Může si zaměstnanec uplatnit slevu na manželku, která podniká jako OSVČ a za rok 2020 nebude mít kvůli koronaviru skoro žádné příjmy, ale obdržela od státu tzv. kompenzační bonusy? Jakým způsobem by nám toto měla prokázat výši svých příjmů? Započítávají se kompenzační bonusy do vlastních příjmů druhého z manželů?

Pro uplatnění slevy na manželku by nesměl **příjem manželky z podnikání nesnížený o výdaje překročit částku 68000 Kč**. Kompenzační bonus není uveden v příjmech, které se nezapočítávají do příjmů druhého z manželů (§ 35ba odst. 1

písm. b) ZDP), takže je třeba jej zahrnout. Prokazování příjmů druhého z manželů se provádí čestným prohlášením, tzn., že ji vepíše do Prohlášení k dani, kde je předtištěno, že její příjem nedosáhl 68000 Kč.

Můžeme uplatnit daňové zvýhodnění na dceru naší zaměstnankyně, která u nás rovněž pracuje a je studentkou dálkového studia na vyšší odborné škole? Dcera má individuální studijní plán a její výdělky u nás jsou ve výši, která zakládá účast na NP.

Studium na vyšší odborné škole je podle § 12 odst. 2 písm. c) zákona 117/95 Sb. o SSP považováno za studium na střední škole, které se podle § 12 odst. 1 písm. b) téhož zákona nepovažuje za soustavnou přípravu na budoucí povolání v případě, že se jedná o studium dálkové, distanční, večerní nebo kombinované, je-li dítě v době takového studia výdělečně činné nebo má-li nárok na podporu v nezaměstnanosti. Jestliže se jedná o dálkové studium a její výdělky zakládají účast na NP, nelze daňové zvýhodnění na dceru uplatnit.

Jak se započte do příjmů manželky v roce 2020 ošetřovné za prosinec 2020 vyplacené v lednu 2021 ve výši cca 12000 Kč? Kdyby se do příjmů roku 2020 nezapočetlo, tak příjmy manželky by byly cca 60000 Kč, protože do zaměstnání nastoupila po rodičovské dovolené v měsíci srpnu 2020 a celý prosinec byla na ošetřování dítěte.

Do vlastního příjmu manželky (manžela) pro uplatnění slevy na dani v souladu s §35ba odst. 1 písm. b) ZDP, se zahrnují veškeré příjmy s výjimkou příjmů výslovně uvedených v § 35ba odst. 1 písm. b) tohoto zákona. Do tohoto příjmu manželky (manžela) se podle Pokynu GFŘ D-22 (k § 35ba odst. 1 písm. b) **zahrnují příjmy dosažené v daném zdaňovacím období, tj. od 1. ledna do 31. prosince daného kalendářního roku**, bez ohledu na skutečnost, zda jde o dávky jako je peněžitá pomoc v mateřství, nemocenské, ošetřovné, podpora v nezaměstnanosti či jiné příjmy. To znamená, že ošetřovné za měsíc prosinec 2020 vyplacené v lednu 2021, se započte do vlastního příjmu manželky ve zdaňovacím období roku 2021 a slevu na manželku za rok 2020 je možné uplatnit.

Matka samoživitelka s dvěma dětmi pracovala v loňském roce pouze cca 5 měsíců a zbytek roku buď ošetřovala děti z důvodu koronaviru nebo byla sama nemocná. Její příjem za rok 2020 je nižší než šestinásobek minimální mzdy 87600 Kč, takže jí nevznikne nárok na roční daňový bonus. V měsících, kdy pracovala daňový bonus dostávala, ale výpadek v rodinných příjmech je za celý rok dost citelný. Existuje nějaká možnost požádat o odstranění tvrdosti?

Vzhledem k tomu, že si nikdo z poslanců neuvědomil, jaká situace může v praxi nastat, tak nikdo z nich nenavrhoval novelu ZDP. Domníváme se, že jakákoliv zpětná změna již nepřichází v úvahu...

Jak se bude posuzovat distanční způsob výuky u středoškoláků starších 18 let a u vysokoškoláků? Bude se tento způsob výuky vůbec považovat za soustavnou přípravu na budoucí povolání?

Vzdělávání distančním způsobem nemění organizaci školního roku. Status studenta v době vzdělávání na dálku zůstává zachován, neboť je zakázána pouze osobní přítomnost studenta ve škole.

2/ PŘEDKLÁDÁNÍ TISKOPISŮ „VYÚČTOVÁNÍ DANĚ Z PŘÍJMŮ ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI“ A „VYÚČTOVÁNÍ DANĚ VYBÍRANÉ SRÁŽKOU PODLE ZVLÁŠTNÍ SAZBY DANĚ“

Pro předkládání těchto tiskopisů se na stránkách finanční správy objevily tyto informace formou dotazů, které citujeme:

Jaké jsou lhůty pro podání vyúčtování za zdaňovací období 2020?

Vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti (dále jen "VDA DPZ") se podává podle § 38j odst. 5 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o daních z příjmů"), kde je uvedeno, že plátce daně je povinen podat vyúčtování do dvou měsíců po uplynutí kalendářního roku, pokud plátce daně podá vyúčtování elektronicky, je lhůta pro podání do 20. března.

Lhůta pro podání VDA DPZ za rok 2020 - 1. března 2021 (papírová forma)

Elektronická forma VDA DPZ za rok 2020 – 22. března 2021

Lhůta pro podání **Vyúčtování daně vybírané srážkou** (dále jen "VDA DPS") není upravena žádným z ustanovení zákona o daních z příjmů a proto platí obecné ustanovení zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“). Dle ustanovení § 137 odst. 2 daňového řádu se vyúčtování podává do 3 měsíců po uplynutí kalendářního roku.

Lhůta pro podání VDA DPS za rok 2020 – 1. dubna 2021

Povinná elektronická forma pro podání vyúčtování za zdaňovací období 2020

Podle § 72 odst. 6 daňového řádu, má-li daňový subjekt nebo jeho zástupce zpřístupněnu datovou schránku, která mu byla zřízena ze zákona, nebo zákonem uloženou povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, je povinen vyúčtování (VDA DPZ a VDA DPS i dodatečná VDA) podat pouze elektronicky s využitím dálkového přístupu ve formátu a struktuře zveřejněné správcem daně, a to datovou zprávou odeslanou způsobem uvedeným v § 71 odst. 1 daňového řádu.

Podle § 38j odst. 6 zákona o daních z příjmů, plátce daně, který ve zdaňovacím období zúčtoval nebo vyplatil příjmy ze závislé činnosti poplatníkům uvedeným v § 2 odst. 3 zákona o daních z příjmů má povinnost podávat VDA DPZ elektronicky. Tuto povinnost nemá plátce daně, který je fyzickou osobou, a u něhož počet těchto poplatníků v průběhu zdaňovacího období nepřesáhl v úhrnu 10 osob.

V čem se liší tiskopis "Vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti" za zdaňovací období 2020 případně jeho přílohy oproti roku 2019?

Za zdaňovací období 2020 v souladu s Vyhláškou o povinných vzorech daňových tiskopisů je nutno použít nový tiskopis VDA DPZ (Tiskopis 25 5459 MFin – vzor č. 23). Pokyny byly aktualizovány novým vzorem č. 25 (**Tiskopis 25 5459/1 MFin 5459/1 – vzor č. 25**). Jsou zde uvedeny zálohy běžného zdaňovacího období (včetně provedených oprav), dále pak přeplatky na dani z ročního zúčtování záloh za zdaňovací období 2019, které bylo provedeno v roce 2020 (včetně oprav) a

vyplacené daňové bonusy tj. měsíční daňové bonusy zdaňovacího období 2020 a doplatky na daňovém bonusu z ročního zúčtování záloh a daňového zvýhodnění za zdaňovací období 2019, které bylo provedeno v roce 2020 (včetně oprav).

Pokud plátce daně provedl roční zúčtování záloh za rok 2019 v pozdějším termínu než 31. března 2020 (v souvislosti s nouzovým stavem COVID 19) uvede vrácené přeplatky na dani z ročního zúčtování záloh (sloupec 4 VDA DPZ) a doplatky na daňovém bonusu (sloupec 5 VDA DPZ) do kalendářního měsíce, za který byly přeplatky z ročního zúčtování záloh a doplatky daňového bonusu skutečně vráceny (nikoliv měsíc březen).

Veškeré opravy předcházejících období je nutné provádět pouze formou dodatečného vyúčtování k příslušnému zdaňovacímu období. Pokud plátce daně provádí opravy, zároveň vyplní přílohu č. 3 popř. přílohu č. 4 a současně uvede důvody, které vedly k podání dodatečného VDA DPZ.

K Příloze č. 1 Vyúčtování s názvem „Počet zaměstnanců ke dni 1. 12. 2020“ (Tiskopis 25 5490/1 - MFin5490/1 – vzor č. 20) uvádíme, že Kód obce (ZÚJ – základní územní jednotka), ve kterém je umístěno místo výkonu práce plátce daně pro účely vyplnění sloupce 06 nalezne ve vyhlášce č. 358/2020 Sb., o procentním podílu jednotlivých obcí na částech celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty a daní z příjmů.

K příloze č. 2 Vyúčtování s názvem „Přehled souhrnných údajů zaznamenaných na mzdových listech poplatníků uvedených v § 2 odst. 3 zákona o daních z příjmů“ (Tiskopis 25 5530 MFin 5530 – vzor č. 15) připomínáme, že v souladu se Směrnicí Rady EU 2011/16/EU o spolupráci v oblasti daní se do přílohy samostatně uvádějí odměny členů orgánů právnických osob (včetně příjmů za práci jednatele). **Všeobecné informace o daňovém identifikačním čísle dle jednotlivých zemí EU naleznete webovém portálu Evropské komise.**

Pro zdaňovací období 2020 byly rovněž aktualizovány **přílohy č. 3 a 4 Vyúčtování s názvem „Příloha k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti o dodatečných opravách záloh na daň po slevě a daně vypočtené z ročního zúčtování záloh a daňového zvýhodnění“** (Tiskopis 25 5490 MFin 5490 – vzor č. 17) a **„Příloha k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti o dodatečných opravách měsíčního daňového bonusu a doplatku na daňovém bonusu z ročního zúčtování daňového zvýhodnění podle § 38i §** (Tiskopis 25 5531 MFin 5531 – vzor č. 12)

Jaký vzor Vyúčtování daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně z příjmů fyzických/právnických osob je platný za zdaňovací období 2020?

V souladu s Vyhláškou o povinných vzorech daňových tiskopisů je pro zdaňovací období 2020 povinný tiskopis **„Vyúčtování daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně z příjmů fyzických /právnických osob“** 25 5466 (MFin 5466 - vzor č. 18) včetně **„Pokynů k vyplnění vyúčtování daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně z příjmů fyzických nebo právnických osob“** tiskopis 25 5466/1 (MFin 5466/1vzor č. 18.)

Konec citace.

3/ TISKOPIS PROHLÁŠENÍ K DANI

V poslední době jsme měli mnoho dotazů k používání tiskopisu Prohlášení k dani vzor č. 25. Podle naposledy zveřejněného stanoviska GŘ je možno tyto čtyřstránkové vzory 24. a 25. i nadále používat. Situace se zrušením „superhrubé mzdy“ to trochu změnila a na stránkách finanční správy se objevil tento dotaz, který citujeme:

„Jaký vzor tiskopisu Prohlášení poplatníka daně z příjmů má být použit pro rok 2021? Pro rok 2021 doporučujeme použít „Prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti“ tiskopis 25 5457 MFin 5457 – vzor č. 26. Starší vzory prohlášení (vzor č. 24 a 25) není vhodné nadále používat, neboť součástí těchto prohlášení je žádost o roční zúčtování, kterou již nebude možné pro zdaňovací období 2021 použít. Pro roční zúčtování za rok 2021 bude vydán nový vzor „Žádosti o roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění“ tiskopis 25 5457/B MFin 5457/B - vzor č. 2.“ Konec citace

ZÁVĚR: Podle našeho názoru ten, kdo používá i nadále vzor č. 25, může jej ponechat pro rok 2021 jako tiskopis Prohlášení k dani. Žádost o roční zúčtování záloh, ale bude muset podat poplatník již na novém tiskopisu Žádosti vzor č. 2. a nikoli v rámci starého tiskopisu vzor 25, protože zde dojde ke změnám z důvodu zrušení superhrubé mzdy...

Pro rok 2022 nelze než doporučit přejít již plně na tiskopisy Prohlášení k dani vzor č. 26 a Žádost o roční zúčtování záloh vzor č. 2...

4/ OPRAVA V DIS 1/2021

V DIS 1/2021 jsme v bodu „4/ ÚPRAVA NEZABAVITELNÝCH ČÁSTEK PRO ÚČELY SRÁŽEK ZE MZDY“ nezareagovali na poslední úpravu jejich výpočtu (třetí úprava v roce 2020 od 1. 7. 2020), takže uvádíme celý bod 4/ ve správném znění:

„Podle NV 595/2006 Sb. se při výpočtu nezabavitelných částek použije

- částka ŽM jednotlivce podle zákona 110/2006 Sb. a
- částka normativních nákladů na bydlení pro jednu osobu (ta se stanoví pro byt užívaný na základě nájemní smlouvy pro obec od 50000 do 99999 obyvatel podle § 26 odst. 1 písm. a) zákona 117/95 Sb.).

Částka životního minima je ve výši **3860 Kč**. Částka **normativních nákladů na bydlení** se pro rok **2021 mění NV 580/2020 Sb. na 6637 Kč** (dosud 6502 Kč). Součet těchto částek činí **10497 Kč** (3860+6637). Díky této změně normativních nákladů dochází k úpravě nezabavitelných částek:

Základní částka, která nesmí být sražena povinnému je součet

- **základní částky na osobu povinného 7872,75 Kč** (3/4 z (3860+6637=10497), dosud to bylo 7771,50 Kč,
- **základní částka na osoby, kterým je povinen poskytovat obživu 2624,25 Kč** (7872,75:3), dosud to bylo 2590,50 Kč.

Tzn., že v roce 2021 se bude při výpočtu základní částky, která nesmí být povinnému sražena, pracovat opět s haléři a výpočty nezabavitelné částky se budou zaokrouhlovat až na závěr. *Např. povinný je ženatý a má dvě děti. Výpočet základní částky bude vypadat takto $7872,75 + (3 \times 2624,25) = 15745,50$ Kč, zaokrouhleno 15746 Kč.*

Částka, nad kterou se zbytek čisté mzdy sráží bez omezení, činí dvojnásobek součtu částky ŽM a normativních nákladů na bydlení, tj. $(3860+6637) \times 2 = 20994 \text{ Kč}$ (dosud 20724 Kč).

Jedna třetina z této částky činí 6998 Kč (dosud 6908 Kč).

Vlastní výpočet srážky ze mzdy by vypadal takto:

1/ Od čisté mzdy se odečte základní částka, která nesmí být sražena povinnému (tj. na osobu povinného a na osoby, kterým je povinen poskytovat obživu).

2/ To, co zbude, se porovná s částkou 20994 Kč.

3/ Vše, co přesahuje částku 20994 Kč, se srazí bez omezení a použije se na úhradu přednostních pohledávek. Pokud nejsou přednostní pohledávky, použije se tato částka na úhradu nepřednostních pohledávek, a to podle pořadí došlých.

4/ Pokud je částka rovna nebo nižší než 20994 Kč, zaokrouhlíme ji na částku dělitelnou třemi směrem dolů a v případě přednostních pohledávek srazíme dvě třetiny. Pokud se jedná o nepřednostní pohledávku, srazíme jednu třetinu. Zbytek zůstává spolu se základní částkou povinnému.

5/ Jestliže se jedná o přednostní pohledávku, můžeme na její uspokojení použít až dvě třetiny a vše, co je nad 20994 Kč.

6/ Jestliže se jedná o nepřednostní pohledávku, může se na ní srazit jedna třetina a případně vše, co je nad 20994 Kč.

Kolik zbude zaměstnanci, který má přednostní pohledávku a je sám?

Ať je příjem zaměstnance, jakkoliv vysoký zbude mu pouze částka 7873 + jedna třetina ze zbytku čisté mzdy. Pokud je zbytek jeho čisté mzdy vyšší než částka, nad kterou se může srážet bez omezení (tj. 20994 Kč), tak mu zbude $7873+6998 = 14871 \text{ Kč}$. Dosud zbylo v tomto případě zaměstnanci 14680 Kč.

Vzhledem k tomu, že tyto sazby budou platit od 1. 1. 2021, ale použít by se měly až za výplatní období, které započalo po tomto datu, bude třeba je při výpočtu srážek ze mzdy uplatnit až při provádění srážek ze mzdy **z lednové výplaty roku 2021**. Při srážkách z prosincové výplaty roku 2020 se použijí ještě nezabavitelné částky, které platily pro rok 2020.“

V brožurách Abecedník a Démonický pomocník pro rok 2021 jsou již částky uvedeny ve správné výši.

Kromě toho v DIS 1/2021, Abecedníku a Démonickém pomocníku je uvedena horní hranice stravného při pracovní cestě 12 až 18 hod. ve výši původně navržené 166 Kč. Správně bude horní hranice stravného pro rok 2021 ve výši **167 Kč**.

Za případné vzniklé problémy s použitím chybných údajů se Vám omlouváme.

5/ ZAOKROUHLOVÁNÍ HRUBÉ MZDY PRO VÝPOČET ZÁLOH NA DAŇ OD LEDNA 2021 A POUŽITÍ § 38h odst. 8 ZDP

V souvislosti se zrušením superhrubé mzdy a zavedením dvou pásem daně se objevily dva způsoby zaokrouhlování základu daně pro výpočet zálohy při příjmu nad čtyřnásobek průměrné mzdy (141764 Kč). I když rozdíl ve výši celkové zálohy na daň byly v korunových částkách přinášíme odpověď na dotaz ze stránek finanční správy:

„Jaká je výše a způsob výpočtu zálohy na daň z příjmy fyzických osob ze závislé činnosti od 1. 1. 2021 při vyšším příjmu?“

Příklad výpočtu měsíční zálohy na daň

Zdanitelný příjem - 141 725 Kč

Základ pro výpočet zálohy na daň zaokrouhlený na 100 Kč nahoru - 141 800 Kč

Tento příjem již převyšuje limit pro rok 2021 tj. 141 764 Kč. Daň již bude počítána z dílčích základů daně.

Dílčí základ pro výpočet zálohy do výše 4násobku průměrné mzdy je 141 764 Kč, a z toho 15% činí - 21 264,60 Kč ($141\,764 \times 0,15$).

Příjem přesahující 141 764, který bude zdaněn 23% sazbou, činí 36 Kč ($141\,800 - 141\,764$). Dílčí základ pro výpočet zálohy přesahující 4násobek průměrné mzdy tedy činí 36 Kč, z toho záloha na daň zvýšenou sazbou daně 23% - 8,28 Kč ($36 \times 0,23$)

Záloha na daň se vypočte jako součet dílčích základů daně - 21 272,88 Kč ($21\,264,60 + 8,28$)

Tento součet se zaokrouhluje na celé koruny nahoru. Záloha na daň činí 21 273 Kč.“

ZÁVĚR: Jakmile přesáhne měsíční příjem částku 141764 Kč, zaokrouhlí se na stokoruny směrem nahoru (v případě příjmu 141701, po zaokrouhlení 141800 Kč už bude uplatněno druhé pásmo daně!). **Z částky 141764 Kč bude daň v roce 2021 vždy 21264,60 Kč** a z částky nad 141764 Kč bude daň 23%. Takže žádné zaokrouhlování i částky 141764 Kč...

POUŽITÍ § 38h odst. 8 pro výpočet zdanění doplatku mzdy vyplácené za více kalendářních měsíců

V § 38h odst. 8 se říká:

Plátce daně, který vyplácí ve zdaňovacím období poplatníkovi mzdu najednou za více kalendářních měsíců téhož zdaňovacího období, vypočte zálohu tak, jako by byla vyplacena v jednotlivých měsících, je-li tento způsob výpočtu zálohy pro poplatníka výhodnější a neuplatnil-li poplatník ve zdaňovacím období u plátce daně dosud měsíční daňové zvýhodnění podle § 35d odst. 2. Při použití tohoto způsobu nelze použít zdanění podle § 6 odst. 4.

Tento postup výpočtu se v době, kdy byla uplatňována jednotná daň 15% ze superhrubé mzdy neuplatňoval, protože daň byla stejná. Se zavedením dvou pásem daně (15% resp. 23%) se objevil na str. 254 až 255 knihy ABECEDA mzdové účetní 2021 (vydalo nakladatelství ANAG) návod, jak se vyhnout 23% sazbě v případě výplaty odměny nebo prémie za předchozí čtvrtletí. Z knihy citujeme:

„Zaměstnanci je měsíčně zúčtována mzda ve výši 70000 Kč. V květnu je mu kromě běžné mzdy zúčtována ještě odměna za I. čtvrtletí (tj. za leden až březen) ve výši 90000 Kč. Pokud by zaměstnavatel vyplacenou odměnu zahrnul do příjmu za květen, činil by příjem zaměstnance celkem 160000 Kč, což je více než 141764 Kč v kalendářním měsíci a daňová povinnost by byla vypočtena z příjmu 141764 Kč ve výši 15% a z příjmu nad 141764 Kč ve výši 23%. Pokud však plátce využije výše uvedené ustanovení, bude základ daně v jednotlivých měsících činit pouze 100000 Kč (leden až březen vždy 70000+30000) a z celkového příjmu bude vybrána záloha na daň ve výši 15%.“ konec citace

Náš názor: tento způsob výpočtu nedoporučujeme, protože by zkomplikoval výpočet mezd. Zaměstnavatel by musel přepočíst měsíce leden až březen, a to vč. odvodů pojistného. Zaměstnanci by to sice přineslo částečný efekt v tom, že by neplatil v květnu vyšší daň, ale zaměstnavatel by měl více práce, a to včetně opravy

Vyúčtování daně v jednotlivých měsících... Pokud tento postup neuplatníme, tak se mu vyšší odvedená záloha na daň vrátí v rámci ročního zúčtování záloh, protože jeho celkové příjmy nepřekročí hranici pro 23% daň.

Závěrečný pozdrav je opět od pana MURPHYHO (asi aktuální i k současné době...):

NIKDY NENÍ TAK ZLE, ABY NEMOHLO BÝT JEŠTĚ HŮŘE.
